

COMIAT AL COMPANY NANDO

El diumenge 22 de gener de 2012 ha mort el company Fernando Medialdea, al que totes i tots coneixíem per Nando.

El Nando va néixer l'any 1934 a Guadix, un poble de Granada. Era d'una família de camperols sense terres, que treballaven les dels *señoritos*, que eren els amos de tot, fins i tot de les persones, com diria el Nando. No tenien res més que el que els donava la seva feina en terres arrendades per les que havien de pagar. Fins i tot els van obligar a pagar la renda dels tres anys que el pare va passar al front, durant la guerra civil: la Falange els va obligar a renunciar a la terra un cop pagat el deute. El Nando va començar a treballar als vuit anys, arrencant herbes, amb altres nens arribaven al camp amb poc o res a l'estómac i començaven la jornada ja cansats, i aquest cansament va fer germinar la llavor de la rebel·lia en aquell nen que no podia anar a escola per a contribuir a l'economia familiar. El seu inconformisme va despertar en veure que hi havia gent que podia tenir sabates i menjar, i es va perfilar sobre la frase que sempre sentia dir als seus pares: "*Cuando vengan los nuestros...!*"

Va viure a Guadix fins els onze anys, quan els seus pares es van traslladar a viure a Barcelona. Era el 1958 i no es permetia que els emigrants s'establissin a aquesta gran ciutat catalana. Nando recorda que per això la gent baixava dels trens abans d'arribar a l'estació de França i feien la resta del camí a peu. Van arribar "sense papers", no podien tenir la cartilla de racionament.

L'emigració va crear un sentiment solidari en el Nando. La seva família va arribar a un lloc nou buscant feina, sent el seu pare analfabet, sense diners, amb quatre fills i sense que ningú t'espera. No era una aventura, era un drama, com el dels emigrants també d'avui. El seu pare va trobar feina a la construcció, com molts immigrants als anys 50. Ell ho va fer en una botiga de queviures a Sarrià, portant encàrrecs a casa dels rics.

A partir dels 15 anys es va col·locar en un taller, i es mostrava en desacord quan el propietari no els tractava amb justícia. Per a tenir forma de saber quins eren els seus drets, amb els diners que guanyava, el Nando anava a fer consultes a advocats, de forma que amb l'assessorament que obtenia ho explicava als companys del taller. Reclamava quan el feien fer treballs que no estaven dins les seves obligacions i pels que hauria de pujar de categoria. L'amo del taller va posar els seus companys en contra seva i li van estar fent la vida impossible durant la jornada laboral. Al final el van castigar amb feines desagradables fins que va marxar a la mili. Ell mai va claudicar i va aguantar sense deixar la feina ni fer concessions al patró.

Acabat el servei militar es va col·locar a Motor Ibèrica, on hi va treballar tretze anys. Aviat va començar a repartir *Mundo Obrero* i propaganda política i sindical entre els treballadors. L'any 1970 el van convèncer per a ingressar al PSUC i a Comissions Obreres. Ja portava temps fent activitats de militant, i va pensar que volia seguir defensant tot el que ell creia perquè es sabia amb raó.

El partit aquells anys preconitzava la política de l'*entrisme* al Sindicat Vertical, i demanava que tot militant es presentés com a representant a les eleccions sindicals. Ell va seguir aquesta orientació, i va jugar un paper en la organització de les Comissions obreres a l'empresa i en l'organització d'assemblees de treballadors. Com a promotor

d'una vaga, va ser un dels primers acomiadats de Motor Ibèrica, i tot i que li van oferir una indemnització no la va acceptar, no va voler agafar els diners per tal de marcar el precedent i no claudicar de les seves raons a canvi de diners.

De izquierda a derecha: Maxi Antequera, Nando y Ángel Navarro, tres luchadores del movimiento obrero y del Partido hoy en Psuc-Viu de toda la vida

A partir d'aquest moment li va ser molt difícil trobar feina, va poder entrar a treballar a l'empresa OSSA de motos, però el van despatxar perquè van saber dels seus precedents a Motor Ibèrica. Va treballar a una empresa que feia components d'automòbils i més tard va aconseguir entrar a la SEAT, però als tres dies ja no va poder marcar amb la targeta: uns vigilants amb escopeta el van portar a l'oficina i li van comunicar que no podia seguir a l'empresa, sempre pels informes que arribaven del seu activisme a Motor Ibèrica. El Nando els va dir que si no volien treballadors amb compromís sindical, aviat es quedarien sense ma d'obra.

No va trobar més remei que anar a treballar a la construcció on els contractes eren per obra i no s'investigava ni es demanaven informes dels treballadors. Va entrar a treballar a Dragados y Construcciones, on va ser elegit fàcilment per a ocupar un càrrec sindical per la seva preparació, coneixements i experiència en la lluita pels treballadors. Va tenir una trajectòria molt activa i compromesa, fins i tot lluitant per a l'alliberament de presos polítics. El director de Dragados va intentar que abandonés la seva activitat sindical, però no es va deixar portar per les amenaces d'acomiadament, va demanar als companys que el defensessin en aquesta situació, igual que ell treballava per a defensar els drets dels treballadors. Va guanyar prestigi i consideració a CCOO, on va arribar a ser representant sindical a nivell de tot l'Estat. Va ser considerat un puntal en la defensa de la millora de les condicions laborals de totes les obres on treballava, obtenia els censos dels treballadors, controlava altes i baixes a la seguretat social com corresponia per a cada contracte. Era ben considerat per a totes les persones que participaven en les obres, també enginyers i aparelladors el buscaven per que era un conversador informat per a temes de política.

Va treballar a Dragados y Construcciones durant set anys. L'empresa per marginar-lo el va destinar a Castelldefels, aconseguint finalment que no sortís delegat sindical.

El Nando, malgrat les grans dificultats que va tenir en el món laboral pel seu compromís polític i la seva activitat sindical, va aconseguir mantenir els seus principis i ser reconegut com a líder per als treballadors, despertant la consciència d'altres companys que el van seguir en lluites molt fortes a l'empresa Dragados y Construcciones.

El Nando creia que treballar al partit era un dret i una obligació. Considerava que si tenim dret a tenir feina, mentre som vius, mentre mengem, hem de mantenir el nostre compromís amb el partit, per això ell no ha faltat mai en el PSUC. Creia que tots hem comés errors en el partit, però no és lògic que si no estem d'acord en determinats moments, algunes persones llencin la tovallola. Ell creia que potser no es pot donar sempre el cent per cent, però no es pot deixar caure la motxilla, amb tot el pes, sobre els que segueixen. El Partit era pel Nando quelcom més gran, que implica esforços personals i continuïtat en la militància. Ell es comprometia amb el partit en tot moment, perquè no és un joc, és una cosa seriosa en la que, potser, no hi som sempre amb plena consciència de la importància que té. El Nando no entenia que hi hagi gent que no vulgui saber de política, la qual és l'única forma per a organitzar el poble, i cal estar informat, cal saber per a poder participar.

No es pot parlar del Nando sense fer una referència a la seva companya Maruja Ruiz, incansable i insubornable dirigent veïnal de Nou Barris. Han estat 53 anys de militància comunista conjunta, sempre de comú acord i treballant per a mantenir la presència a les festes de *Treball* del PSUC Viu i de *Mundo Obrero* al PCE, d'organitzar brigades de treball a Cuba, de defensar els drets dels veïns i de les veïnes de Nou Barris i de fer sentir la seva veu als organismes de direcció del partit.

Núria Sánchez
Antoni Lucchetti

(dades biogràfiques extretes d'una entrevista gravada recentment per Núria Sánchez al company Fernando Medialdea)